

Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket

Etelä-Suomen aluehallinto- viraston lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn kuntaseurantakysely 2011

Helena Voutilainen, Marja Kaasalainen

PERUSPALVELUT, OIKEUSTURVA JA LUVAT

13/2011

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja

Publikationer från Regionförvaltningsverket i Södra Finland

Julkaisija / Utgivare

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket i Södra Finland

ISSN 1798-8314 (PDF)

ISBN 978-952-5890-21-1 (PDF)

Taitto / Ombrytning:

Juvenes Print, Tampereen Yliopistopaino 2011

Hämeenlinna 2011

Tavastehus 2011

KUVAILEHTI

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja 13/2011

<p>Tekijät Helena Voutilainen, korkeakouluharjoittelija Marja Kaasalainen, sosiaalihuollon johtava ylitarkastaja</p>	<p>Julkaisu-aika 1.11.2011</p>		
	<p>Toimeksiantaja(t) Etelä-Suomen aluehallintovirasto</p>		
	<p>Toimielimen asettamispäivä -</p>		
<p>Julkaisun nimi Etelä-Suomen aluehallintoviraston lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn kuntaseurantakysely 2011</p>			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Aluehallintovirastot toteuttivat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn seurantakyselyn sähköpostitse kuntien tai yhteistoiminta-alueiden tilanteesta huhtikuussa 2011. Kysely lähetettiin Etelä-Suomen kuntiin ja yhteistoiminta-alueille. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 27, joista osa oli kunnista ja osa yhteistoiminta-alueilta. Etelä-Suomen alueella kuntia on yhteensä 68, joista kyselyyn saatiin vastaus 48 kunnan osalta.</p> <p>Tämä raportti koostuu kyselyyn tulleiden vastausten esittelystä. Raportissa esitetään millainen tilanne on lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn osalta Etelä-Suomen kunnissa. Raportissa selvitetään mitkä tahot ovat edustettuina kuntien lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn moniammatillisissa työryhmissä. Lisäksi kyselyn avulla päivitettiin tietoja lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn yhdyshenkilöistä ja moniammatillisista työryhmistä jäsentietoineen. Aluehallintovirasto kehotti myös niitä kuntia joissa ei ole lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmää ja yhdyshenkilöitä nimeämään yhdyshenkilön ja työryhmän.</p> <p>Raportissa on kuvattu myös missä kunnissa tai yhteistoiminta-alueilla on laadittu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma. Lisäksi selvitettiin missä kunnissa tai yhteistoiminta-alueissa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma on liitetty osaksi kunnan tai yhteistoiminta-alueen lastensuojelus suunnitelmaa, hyvinvointistrategiaa, paikallista turvallisuussuunnitelmaa tai muuta ohjelmaa tai suunnitelmaa.</p> <p>Kahdessatoista kunnassa tai yhteistoiminta-alueilla oli lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma ja seitsemässä kunnassa se oli valmisteilla. 16 kunnassa toimii lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn yhteistyöryhmä. Seitsemässä kunnassa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmä toimi muun työryhmän sisällä.</p>			
<p>Asiasanat Lähisuhde- ja perheväkivalta, väkivallan ehkäiseminen, moniammatillisuus, yhdyshenkilö</p>			
<p>ISSN (painettu) -</p>	<p>ISBN (painettu) -</p>	<p>ISSN (verkkajulkaisu) 1798-8314</p>	<p>ISBN (verkkajulkaisu) 978-952-5890-21-1</p>
<p>Kokonaissivumäärä 24</p>	<p>Kieli suomi</p>	<p>Hinta -</p>	
<p>Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto</p>	<p>Paino -</p>		

INFORMATIONSSIDA

Publikationer från Regionförvaltningsverket i Södra Finland 13/2011

Sammanställd av Helena Voutilainen, högskolepraktikant Marja Kaasalainen, ledande överinspektör för socialvården		Utgivningsdatum 1.11.2011	
		Uppdragsgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland	
		Organets tillsättningsdatum -	
Titel Regionförvaltningsverket i Södra Finlands kommunundersökning av förebyggande av våld i nära relationer och inom familjen 2011			
Resume <p>Regionförvaltningsverken gjorde i april 2011 en uppföljande undersökning per e-post om det aktuella läget i kommunerna eller samarbetsområdena när det gäller arbetet med att förebygga våld i nära relationer och inom familjen. Antalet svar uppgick till sammanlagt 27, av vilka en del kom från kommuner och en del från samarbetsområden. I Södra Finland finns 68 kommuner och svaren som kom in gällde 48 av kommunerna.</p> <p>I denna rapport presenteras svaren från undersökningen. I rapporten presenteras det aktuella läget i kommunerna i Södra Finland när det gäller arbetet med att förebygga våld i nära relationer och inom familjen. Rapporten redogör för vilka aktörer som är representerade i kommunernas multiprofessionella arbetsgrupper som arbetar med att förebygga våld i nära relationer och inom familjen. Med hjälp av undersökningen uppdaterades också informationen om kontaktpersonerna för det våldsförebyggande arbetet samt uppgifterna om de multiprofessionella arbetsgrupperna och deras medlemmar. Regionförvaltningsverket uppmanade också de kommuner som saknar arbetsgrupp och kontaktpersoner för det våldsförebyggande arbetet att utnämna sådana.</p> <p>I rapporten anges också vilka kommuner eller samarbetsområden som har upprättat en åtgärdsplan eller ett åtgärdsprogram för hur man kan förebygga våld i nära relationer och inom familjen. Därtill undersökte man i vilka kommuner eller samarbetsområden som åtgärdsplanen eller -programmet ingår i kommunens eller samarbetsområdets barnskyddsplan, välfärdsstrategi, lokala trygghetsplan eller i något annat program eller annan plan.</p> <p>Tolv kommuner eller samarbetsområden hade en åtgärdsplan eller ett åtgärdsprogram för att förebygga våld i nära relationer och inom familjen och sju kommuner höll på att utveckla en plan eller ett program. I 16 kommuner finns det en arbetsgrupp som arbetar med att förebygga våld i nära relationer och inom familjen. I sju kommuner verkade arbetsgruppen för förebyggande av våld i nära relationer och inom familjen som en del av en annan arbetsgrupp.</p>			
Ämnesord Våld i nära relationer och inom familjen, förebyggande av våld, multiprofessionellt arbete, kontaktperson			
ISSN (tryckt) -	ISBN (tryckt) -	ISSN (elektronisk) 1798-8314	ISBN (elektronisk) 978-952-5890-21-1
Sidoantal 24	Språk finska	Pris -	
Utgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland		Tryck -	

Sisällysluettelo

1. Johdanto	7
1.1. Kyselyn vastanneiden yhteystiedot.....	7
2. Kuntaan / yhteistoiminta-alueelle asetetut lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistoimintatyöryhmät	9
2.1. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistyöryhmät	9
2.2. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kunnat	9
3. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmässä edustetut tahot	10
3.1. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmässä edustetut tahot kunnittain	10
3.2. Lähisuhde- ja perheväkivaltatyöryhmän kokoonpano ja jäsenet	11
3.3. Kunnan talousarviossa varatut määrärahat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toteuttamiseen	13
4. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn vastuuhenkilöt ja heidän yhteystietonsa	14
5. Kunnassa tai yhteistoiminta-alueella laaditut lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmat tai ohjelmat	17
6. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman liittäminen kunnan, yhteistoiminta-alueen tai seutukunnan muihin ohjelmiin tai suunnitelmiin	18
7. Pohdinta	19
Lähteet	20
Liite: Kyselylomake	21

1. Johdanto

Lähisuhde- ja perheväkivalta loukkaa ihmisoikeuksia ja estää yksilön, perheen ja yhteiskunnan tasa-arvoa, hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Lähisuhde- ja perheväkivalta on yhteiskunnallisesti vakava ongelma, joka aiheuttaa terveydellisten ja sosiaalisten haittojen lisäksi myös taloudellisia kustannuksia. (Tunnista, turvaa ja toimi 2008, 14.) Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyötä määrittävät kansainväliset ja kansalliset sopimukset kuten Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeussopimukset ja Euroopan neuvoston sopimukset väkivallan vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi. (Päätöksellä väkivaltaa vastaan 2007, 40; Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma 2010, 9–10.)

Valtakunnallisen lähisuhde- ja perheväkivallan toimintaohjelman osana Etelä-Suomen läänissä toteutettiin vuosina 2004–2007 lähisuhdeissa ja perheissä tapahtuvan väkivallan ehkäisemisen hanke. Hankkeen tavoitteena oli varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän toiminnan tehostaminen ja väkivallan ehkäisytyön sisällyttäminen alue- ja kuntatason hyvinvointipoliittisiin ohjelmiin ja/ tai turvallisuussuunnitelmiin, sekä perus- ja erityispalveluiden palveluverkoston kehittäminen väkivallan uhreille ja tekijöille. Vuonna 2005 kunnille laadittiin pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöhön Kenelle lyönnit kuuluvat -kuntaopas.

Etelä-Suomen läänin kunnille vuonna 2006 osoitussa palvelukyselyssä selvitettiin missä vaiheessa kunnat olivat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyön organisoimisessa ja palveluiden kehittämisessä. Raportin mukaan suurimmassa osassa kuntia lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyölle ei ollut vielä luotu pysyviä toimintamalleja ja useimmista kunnista puuttuivat myös täsmälliset suunnitelmat ja työväli-

neet väkivallan vähentämiseksi. (Kuntien valmiudet ehkäistä perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa 2007, 4, 50.) Etelä-Suomen läänin Lähisuhdeissa ja perheissä tapahtuvan väkivallan ehkäisy 2004–2007 -hankkeen loppuraportissa todetaan, että vaikka hankkeen aikana luotiin koko Etelä-Suomen läänin kattava yhdyshenkilöverkosto, niin työ kunnissa ei kuitenkaan tullut valmiiksi. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisemisen nähtiin vaativan jatkuvaa työtä. (Päätöksellä väkivaltaa vastaan 2007, 3.)

Vuonna 2008 lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyölle sosiaali- ja terveystoimessa laadittiin suositukset ”Tunnista, turvaa ja toimi”, joiden avulla haluttiin tukea paikallista ja alueellista työtä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisemiseksi. Etelä-Suomen lääninhallitus teki kyselyn lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn sen hetkisestä tilanteesta 2008. Raportin mukaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyö koetaan tärkeäksi ja haasteena on saada mukaan myös ne kunnat joissa ehkäisytyö ei ole käynnistynyt tai se on loppunut. Tavoitteena on, että Etelä-Suomen toimialueen kunnat suunnittelevat oman tapansa toteuttaa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyötä. Keväällä 2011 aluehallintovirastot toteuttivat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn seurantakyselyn. Tämä raportti on yhteenveto kuntien ja yhteistoiminta-alueiden tilanteesta lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyön osalta.

1.1. Kyselyn vastanneiden yhteystiedot

Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn kuntaseurantakysely lähetettiin sähköpostitse huhtikuussa 2011 kaikille Etelä-Suomen alueen kuntien sosiaalijohtajille. Taulukossa 1. ovat vastaajien taustatiedot kyselyyn vastanneiden kuntien osalta. Kyselylomake on liitteenä.

Taulukko 1. Vastaajien taustatiedot

Kunta/yhteistoiminta-alue ja taustaorganisaatio	Vastaaja	Virka-asema
Espoo/perheasioiden yksikkö	Marjatta Karhuvaara	Perheasioiden yksikön esimies
Hamina/Perusturva	Merja Niemelä	Sosiaalityönjohtaja
Hanko/Perusturva	Veli-Matti Ponkala	Sosiaali- ja perhepalvelukeskuksen johtaja
Hattulan kunta/ Perusturvapalvelukeskus/Sosiaalitoimi	Minna Tynkkynen	Sosiaalityön palveluesimies
Hausjärven kunta/ Perusturva	Petra Katilainen	Vs. johtava sosiaalityöntekijä
Helsinki/Sosiaalivirasto/Hallinto- ja kehittämiskeskus	Marja-Kirsti Eliasson	Kehittämiskonsultti
Hollolan kunta/ Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitos	Mika Forsberg	Hyvinvointijohtaja
Humppila/ Sosiaalitoimi	Jaana Paasikangas	Sosiaalijohtaja
Hyvinkään/Perusturva/Sosiaalipalvelut/ Seudullinen perheoikeudellinen yksikkö	Marjaliisa Aranko	Lastenvalvoja
Hämeenlinnan kaupunki/ Terveystoimen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	Sirpa Ylikerälä	Tilaaajapäällikkö/ sosiaalisen tuen palvelut
Järvenpään kaupunki/ Lapsi- ja perhetyön toiminta-alue	Marja-Liisa Rosenholm	Perhesosiaalityön vs. johtaja
Kerava/ Sosiaali- ja terveystoimi	Maija Gartman	Sosiaalijohtaja
Kouvola/Hyvinvointipalvelut/Perusturvan hallinto	Liisa Korppi	Lapsiperhepalvelujen palvelujohtaja
Kotka/ Hyvinvointipalvelut/ Sosiaalityö	Anna Liakka	Sosiaalityön johtaja
Lahti/ Sosiaali- ja terveystoimi	Marja Ilvonen	Sosiaalipalvelujen päällikkö
Loviisan kaupunki/ Perusturvakeskus	Sten Fronden	Perusturvajohtaja
Miehikkälä-Virolahti/ Sosiaali- ja terveyslautakunta	Sisko Seppälä	Sosiaalisihiteeri
Porvoon kaupunki/ Sosiaali- ja perhepalvelut/ Porvoon turvakoti	Kristiina Huopalainen	Esimies/ sosiaalityöntekijä
Pyhtään kunta/ Sosiaali- ja terveysosasto	Terttu Franssila	Sosiaali- ja terveysjohtaja
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä/ Peruspalvelukeskus Aava	Sirkka-Liisa Pylväs	Peruspalvelukeskuksen johtaja
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä/ Peruspalvelukeskus Aava	Heli Laapio-Knuutila	Hyvinvointijohtaja
Riihimäen kaupunki/ Perusturvakeskus	Mari Kaltemaa-Uurtamo	Sosiaalityöntekijä
Ruokolahti / Eksote/ Perhe- ja sosiaalipalvelut	Kaarina Vapaakallio	Sosiaalijohtaja
Sipoon kunta/ Lastensuojelu	Katarina Alhovuori	Johtava sosiaalityöntekijä
Suomenniemi/Perusturvatoimi	Riitta Kiljunen	Sosiaalisihiteeri
Vantaan kaupunki/ Sosiaali- ja terveydenhuolto/ Perhepalvelut	Jaana Vilpas	Palvelupäällikkö
Ypäjä/ Varhaiskasvatus	Marketta Heikkilä	Lastentarhanopettaja

2. Kuntaan / yhteistoiminta-alueelle asetetut lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistoimintatyöryhmät

Kyselyssä tiedusteltiin onko kunnassa tai yhteistoiminta-alueella asetettu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistoimintaryhmää tai toimiiko yhteistoimintaryhmä muun työryhmän sisällä. Lisäksi pyydettiin nimeämään yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kunnat.

2.1. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistyöryhmät

Etelä-Suomen alueella lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistoimintaryhmä on asetettu Espoossa, Forssan seutukunnassa, Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijä Aavan alueella, Päijät-Hämeen Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitoksen läntisen perusturvapiirin alueella, Vantaalla, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöntekijä Ruokolahden alueella, Hämeenlinnan yhteistoiminta-alueella, Kaakon kaksikko Miehikkälä-Virolahden alueella, Sipoossa, Järvenpäässä, Helsingissä, Suomenniemellä, Porvoossa, Hyvinkäällä, Riihimäen yhteistoiminta-alueella, Raaseporin ja Hangon yhteistoiminta-alueella, Kotkassa ja Lahdessa.

Peruspalvelukeskus Oiva- liikelaitoksen läntisen perusturvapiirin lähisuhde- ja perheväkivallan yhteistoimintaryhmä toimii Peruspalvelukeskus Oivan lapsiperheiden kehittämistyöryhmän sisällä. Miehikkälässä yhteistoimintaryhmä toimii moniammatillisen yhteistyöryhmä Mi-Vi:n sisällä. Järvenpäässä yhteistyöryhmä toimii Järvenpään turvallisuustyöryhmän sisällä. Hyvinkäällä yhteistyöryhmänä toimii mielenterveyden, päihdehuollon ja lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyn työryhmän, osana 24 turvallista tuntia Hyvinkäällä organisaatiota.

Kyselyyn vastanneista kunnista Kouvolassa, Haminaassa, Keravalla, Loviisan yhteistoiminta-alueella ja Pyhtäällä ei ole yhteistoimintaryhmää. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöntekijä, Karviaisen (Karkkila, Nummi-Pusula ja Vihti) ja Mustijoen (Mäntsälä ja Pornainen) yhteistoiminta-alueilta emme saaneet vastauksia kuntakyselyyn.

2.2. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kunnat

Kyselyssä pyydettiin nimeämään ne kunnat jotka kuuluvat yhteistoiminta-alueeseen. Kymenlaaksossa yhteistoiminta-alueella toimivia kuntia ovat Miehikkälä-Virolahti Kaakon kaksikko ja Iitti joka kuuluu Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijän Peruspalvelukeskus Aavan toiminta-alueelle. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöntekijäin kuuluvat Lappeenranta, Luumäki, Lemi, Taipalsaari, Savitaipale, Rautjärvi, Ruokolahti ja Parikkala.

Kanta-Hämeessä yhteistoiminta-alueen muodostavat Riihimäki, Hausjärvi ja Loppi sekä Hämeenlinna, Janakkala ja Hattula. Alueella toimii myös Forssan seutu johon kuuluvat Humppila, Forssa, Tammela, Jokioinen ja Ypäjä.

Päijät-Hämeessä toimivat Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitos johon kuuluvat Asikkala, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä ja Padasjoki ja Peruspalvelukeskus Aava johon kuuluvat Orimattila, Pukkila, Myrskylä, Nastola, Iitti, Sysmä ja Hartola. Uudellamaalla toimii Loviisan ja Lapinjärven sekä Raaseporin ja Hangon yhteistoiminta-alueet.

3. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmissä edustetut tahot

3.1. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmissä edustetut tahot kunnittain

Kunnilta tiedusteltiin lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmissä toimivia yhteistyötahoja. Seuraavassa esitetään kuntien tai yhteistoiminta-alueiden työryhmien kokoonpanot ja eri yhteistyötahot.

Espoo

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, erikoissairaanhoito, koulutoimi, päivähoido, vanhustenhuolto, vammaishuolto, poliisi, syyttäjä, seurakunnat; järjestöistä Espoon turvakoti, Espoon Lyömätön Linja ja Miehen Linja sekä muuna tahona HUS:n lasten- ja nuorisopsykiatria.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimikunta

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoido, vanhustenhuolto, vammaishuolto ja poliisi.

Hanko

lastensuojelu, sosiaalityö, päivähoido, poliisi ja järjestöistä Villa familia.

Hattula

lastensuojelu, sosiaalityö, poliisi; järjestöistä Rikosuhripäivystys, Kanta-Hämeen perhetyön kehittämissyhdystys muita tahoja edustavat sosiaalipäivystys ja perheneuvola.

Hausjärvi

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoido, poliisi, syyttäjä ja seurakunnat.

Helsinki

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoido, poliisi ja syyttäjä, järjestöistä Rikosuhripäivystys, Pääkaupungin turvakoti, Lyömätön

linja, MLL, Monika naiset ry sekä muina tahoina Helsingin Nuorisosiainkeskus, Helsingin hätäkeskus ja maahanmuuttajien edustajat.

Humppila

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoido ja poliisi tekevät yhteistyötä.

Hyvinkää

sosiaalityö, terveydenhuolto, erikoissairaanhoito, koulutoimi, päivähoido, vanhustenhuolto, poliisi, seurakunnat sekä järjestöistä Hyvinkään mielenterveysseuran ylläpitämä kriisikeskus ja muita tahoja edustamassa Laurean ammattikorkeakoulun Hyvinkään yksikkö.

Hämeenlinna

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, poliisi sekä yhdistyksistä Kanta-Hämeen perhetyön kehittämissyhdystys (sis.lavopalveluja ja Rikosuhritoiminnan), muina tahoina on Hämeenlinnan A-klinikkatoimi.

Järvenpää

lastensuojelu, koulutoimi, päivähoido, poliisi ja seurakunnat.

Kotka

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, päivähoido, vanhustenhuolto, poliisi, seurakunnat sekä järjestöistä Kymenlaakson ensi- ja turvakotiyhdistys ja muina tahoina Maahanmuuttajatyö, ammattikorkeakoulun opiskelija ja kriisityö.

Lahti

lastensuojelu, sosiaalityö, erikoissairaanhoito, poliisi ja rikosuhripäivystys.

Miehikkälä-Virolahti

lastensuojelu, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoido ja seurakunnat.

Porvoo

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, erikoissairaanhoito, koulutoimi, päivähoido, poliisi, syyttäjä, seurakunnat sekä muina tahoina päihdekliniikka.

Päijät-Hämeen Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitoksen läntisen perusturvapiirin alueella

lastensuojelu, terveydenhuolto ja vammaishuolto sekä muina tahoina mielenterveyspalvelut, oppilashuollon kuraattori- ja koulupsykologipalvelut ja päihdetyö

Päijät-Hämeen

sosiaali- ja terveysyhtymässä/ Aava

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, vanhustenhuolto, vammaishuolto, poliisi sekä muina tahoina Ensi- ja turvakoti.

Riihimäki

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoito, poliisi, syyttäjä, seurakunnat sekä järjestöistä Maria akatemia ja muina tahoina sovittelutoimi.

Sipoo

lastensuojelu, sosiaalityö, koulutoimi, päivähoito, vanhustenhuolto, seurakunnat sekä muina tahoina neuvola ja perhetyö.

Vantaa

lastensuojelu, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutoimi, päivähoito, vanhustenhuolto, vammaishuolto, poliisi, seurakunnat sekä yhdistyksistä Vantaan turvakotiyhdistys ja Rikosuhripäivystys.

Ypäjä

lastensuojelu, sosiaalityö, erikoissairaanhoido, koulutoimi, päivähoito, poliisi ja seurakunnat.

Kunnissa ja yhteistoiminta-alueilla toimivat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmät ovat moniammatillisia. Kunnista ja yhteistoiminta-alueilta löytyy myös muita paikallisia toimijoita kuten järjestöjä, oppilaitoksia ja muita tahoja jotka osallistuvat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn yhteistyöhön. Useimmin työryhmissä toimivia tahoja olivat lastensuojelu, sosiaalityö, perusterveydenhuolto, poliisi, koulutoimi ja päivähoito.

3.2. Lähisuhde- ja perheväkivalta-työryhmän kokoonpano ja jäsenet

Seuraavassa taulukossa esitetään kunnat, jotka olivat liittäneet mukaan yhteistyöryhmien tämän hetkiset kokoonpanot.

Taulukko 2. Peruspalvelukeskus Oivan lapsiperheiden kehittämistyöryhmän kokoonpano ja jäsenet

Nimi	Virkanimike	Organisaatio
Mika Forsberg	Hyvinvointijohtaja	
Sari Lahti	Lastensuojelupäällikkö	
Sirpa Ernvall	Hyvinvointipäällikkö	Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
Marjut Tiittanen	Psykososiaalisten palvelujen päällikkö	
Nina Lari	Psykologi	
Riikka Litsilä	Psykologi	Oppilashuoltotyö
Miia Saarinen	Puheterapeutti	
Päivi Salonen	Lääkäri	
Leena Kunttunen	Sosiaalipalveluiden erityispalvelujen päällikkö	Päihdetyö, vammaispalvelut ja mielenterveyspalvelut

Taulukko 3. Riihimäen seutukunnan lähisuhde- ja perheväkivaltatyöryhmän kokoonpano ja jäsenet

Nimi	Virkanimike	Organisaatio
Anne Anttonen Ilse-Maj Parviainen	Perheneuvoja Perheneuvoja	Hyvinkään-Riihimäen alueen perheasiain neuvottelukeskus
Anneli Härmä	Päihdetyönjohtaja	Riihimäen kaupunki
Annikka Poussu-Pyykkönen	Kriisi- ja traumaterapeutti / EMDR-terapeutti	Maria akatemia
Marjut Helenius	Palvelualuepäällikkö	Varhaiskasvatus
Mari Kaltemaa-Uurtamo, pj.	Sosiaalityöntekijä	Riihimäen kaupunki
Merja Soljanne	Sosiaalityöntekijä	Perheneuvola
Nanamaria Kärkkäinen	Koulupsykologi	Riihimäen kaupunki/Koulutuspalvelukeskus
Petra Katilainen	vs.johtava sosiaalityöntekijä- lastenvalvoja	Hausjärven perusturva
Riikka Seppälä	Mielenterveys- ja kriisityön sairaanhoitaja, siht.	Kanta-Hämeen poliisilaitos/Riihimäen poliisi- asema/Ankkuritiimi
Sinikka Koskivuori	Terveyden edistämisen yksikön osastonhoitaja	Riihimäen seudun terveyskeskus ky
Terhi Koskinen	Vanhempi rikoskonstaapeli	Kanta-Hämeen poliisilaitos/Riihimäen poliisi- asema/Ankkuritiimi/Ankkuri- ja lähipoliisi/
Terhi Saloranta	Sovittelunohjaaja	Kanta-Hämeen syyttäjänvirasto

Taulukko 4. Helsingin lähisuhdeväkivallan ehkäisemisen työryhmän kokoonpano ja jäsenet

Nimi	Virkanimike	Organisaatio
Olli Salin	Sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö, pj.	Sosiaalivirasto
Stefan Loman	Toiminnanjohtaja ts.	Nuorisoasiainkeskus
Arja Kukkonen	Ohjauspalvelujen päällikkö	Opetusvirasto
Katariina Jantunen	Ylihoitaja	Terveyskeskus
Marja-Kirsi Eliasson	Kehittämiskonsultti	Sosiaalivirasto
Marja Vuento	Poliisikoordinaattori	Hallintokeskus
Jaana Koivukangas	Aluejohtaja	Rikosuhripäivystys, Etelä-Suomen aluetoimisto
Reet Nurmi	Toiminnanjohtaja	Monika-Naiset liitto ry
Kati Särkkä	Asiantuntija	Helsingin hätäkeskus
Antti Palmu	Jussi-työntekijä	Pääkaupunkiseudun turvakoti ry
Pekka Jolkkonen		Miessakit ry/Lyömätön linja
Eija Velitski	Apulaispäällikkö, kihlakunnansyyttäjä	Helsingin syyttäjänvirasto
Jukka Mäkelä	Rikosylikomisario	Helsingin poliisilaitos
Ali Hussein		SEMO ry
Kari Koponen	Perhetoiminnan ohjaaja	Mannerheimin lastensuojeluliitto
Timo Ylönen	Kehittämiskonsultti	Sosiaalivirasto/Koulutuskeskus

Taulukko 5. Espoon lähisuhde- ja perheväkivaltatyöryhmän kokoonpano ja jäsenet

Nimi	Virkanimike	Organisaatio
Marja-Leena Remes, pj	Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja	
Elina Savola, siht.	Terveystyön edistämisen erityissuunnittelija	Terveyspalvelut
Marjatta Juhamaa-Tuutti Pirjo Lindeman (varajäsen)	Johtava psykologi Terveystyönkeskuspsykologi	Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Marjatta Karhuvaara	Perheasioiden yksikön esimies	Lasten erityispalvelut
Raija Kasanen Elisabeth Finell (varajäsen)	Kotihoidon päällikkö Kotihoidon aluepäällikkö	Vanhustenpalvelut
Ilkka Pakarinen Riitta Kiviniemi (varajäsen)	Johtava terapeutti Yliääkärinä	Lasten terapiapalvelut
Merja Nikitin Leena Wilen	Lastensuojelupalvelujen päällikkö Lasten erityispalvelujen päällikkö	Lastensuojelupalvelut Lasten erityispalvelut
Raija Vanhatalo Mervi Wallin	Terveystyönhoidon päällikkö Terveystyönhoidon asiantuntija	Terveystyönhoito- ja lapsiperheiden perhetyö
Reima Santala	Erikoislääkärinä	Lasten terapiapalvelut
Kirsi Hatanpää	Kuraattoripalveluiden päällikkö	Suomenkielisen opetuksen oppilashuollon ja kasvatuksen vastuualue
Paul Lindroos	Koulupsykologi	Svensk dagvård och utbildning
Liisa Ollikainen Pirkko Nylund (varajäsen)	Varhaiskasvatuksen asiantuntija Varhaiskasvatuksen asiantuntija	Sivistystoimen suomenkielinen varhaiskasvatus
Tero Luukkonen	Nuorisosiain päällikkö	Sivistystoimen nuorisopalvelut

3.3. Kunnan talousarviossa varatut määrärahat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toteuttamiseen

Lähisuhde- ja perheväkivaltaan käytettäviä resursseja kysyttiin ryhmän käyttöön varatun määrärahan suuruudella.

Suurimmassa osassa kuntia ei budjettiin varata määrärahaa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytöihin. Neljässä kunnassa oli varattu erillinen määräraha väkivallan ehkäisytöiden toteuttamiseen. Helsingissä perheväkivallan ehkäisy kuuluu kaikille hallintokunnille, joten määrärahan suuruutta on vaikea arvioida. Sosiaalivirasto kouluttaa moniammatillisia ryhmiä perheväkivallan ehkäisyyksiin vuosittain noin 3000 eurolla. Terve

ja turvallinen kaupunkineuvottelukunta on rahoittanut vuosina 1995–2010 perheväkivallan ehkäisytöiden tarpeen mukaan vuosittain 3000–30000 €. Espoossa v. 2011 sosiaali- ja terveystoimi vastaa koulutuskustannuksista. Hausjärvellä on myönnetty erillisrahoitusta 435,10€. Hyvinkää saa painatuskuluihin tukea.

4. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn vastuuhenkilöt ja heidän yhteystietonsa

Kuntia pyydettiin kertomaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn yhdyshenkilöiden yhteystiedot. Etelä-Suomen aluehallintovirasto kehotti niitä kuntia, joissa ei ole lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmää ja yhdyshenkilöitä nimeämään yhdyshenkilön ja työryhmän. Yhteystiedot kunnittain ja yhteistoiminta-alueittain esitetään taulukossa 6. Lisäksi pyydettiin määrittelemään vastuuhenkilön tehtävät, jotka esitellään taulukossa 7. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn vastuuhenkilöitä nimettiin yhteensä 25. Vastanneista kunnista Pyhtää ja Hamina eivät ilmoittaneet vastuuhenkilöä.

Taulukko 6. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn vastuuhenkilöt

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen nimi ja tausta-organisaatio	Nimi ja virka-asema	Osoite	Sähköposti ja puhelin
Espoo/ Perheasioiden yksikkö	Marjatta Karhuvaara/ Perheasioiden yksikön esimies	PL 77230 02070 Espoo	marjatta.karhuvaara(at)espoo.fi 09-81623407
Espoo/ Sosiaali- ja terveystoimi/Terveyspalvelut	Elina Savola / Terveysten edistämisen erityisuunnittelija	PL 77230 02070 Espoo	elina.savola(at)espoo.fi 09-81623407
Forssan seutukunta perheväkivaltatyöryhmä	Marketta Heikkilä/ Lastentarhanopettaja	Perttulantie 24 32100 Ypäjä	marketta.heikkila(at)ypaja.fi 02-76265224
Hangon kaupunki/Perusturva	Veli-Matti Ponkala/ Sosiaali- ja perhepalvelukeskuksen johtaja	Bulevardi 6 10900 Hanko	veli-matti.ponkala(at)hanko.fi
Hattulan kunta / Perusturva- palvelukeskus/ Sosiaalitoimi	Minna Tynkkynen/ Sosiaalityön palveluesimies	Kauppatie 3 13720 Hattula	minna.tynkkynen(at)hattula.fi 03-6731420
Hausjärvi/ Perusturva	Petra Katilainen/ vs. johtava sosiaalityöntekijä	Keskustie 2-4 12100 Oitti	petra.katilainen(at)hausjarvi.fi 019-7586619
Helsinki/ Sosiaalivirasto/ Lapsiperheiden palvelut	Olli Salin/ Sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö	PL 8630 00099 Helsinki	olli.salin(at)hel.fi
Hollolan kunta/ Läntinen perusturvapiiri Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitos	Sirpa Ernvall/ Hyvinvointipäällikkö	Terveystie 4 15870 Hollola	sirpa.ernvall(at)oivappk.fi 044-7802220
Humppila	Jaana Paasikangas/ Sosiaalijohtaja	Kisakuja 2 31640 Humppila	jaana.paasikangas(at)humppila.fi 03-4180300
Hyvinkää/ Perusturva	Marjaliisa Aranko/ Lastenvalvoja	PL 46 05801 Hyvinkää	marjaliisa.aranko(at)hyvinkaa.fi 040-8215006
Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala/ Lasten ja nuorten kasvua tukevat palvelut/Lastensuojelu	Erja Haikara/ Sosiaalipäivystyksen seudullinen koordinaattori	Turuntie 1 13100 Hämeenlinna	erja.haikara(at)hameenlinna.fi 03-6212850
Järvenpään kaupunki/Lapsija perhetyön toiminta-alue	Marja-Liisa Rosenholm/ Perhesosiaalityön johtaja	Hallintokatu 2 PL 41 044401 Järvenpää	marja-liisa.rosenholm(at)jarvenpaa.fi 040-3152343
Kerava	Ritva Toivio/ vs.sosiaalijohtaja	Metsolantie 2 04200 Kerava	ritva.toivio(at)kerava.fi 040-3182601
Kotka/ Hyvinvointipalvelut/ Sosiaalihuolto/ Sosiaalityö	Anna Liakka/ Sosiaalityön johtaja	Keskuskatu 7 48100 Kotka	anna.liakka(at)kotka.fi 040-7765545
Kouvola/ Hyvinvointipalvelut, perusturvan hallinto	Liisa Korppi/ Lapsiperhepalvelujen palvelujohtaja	Marjoniementie 8 A 45100 Kouvola	liisa.korppi(at)kouvola.fi 020-6157179

Lahti/ Sosiaali- ja terveys- toimi	Eija Kalio-Hult/ Lastensuojelu- palvelujen päällikkö	PL 116 15101 Lahti	eija.kallio-hult(at)lahti.fi 050-3987975
Loviisa	Ann-Louise Björkas/ Palvelu- päällikkö (Lasten ja nuorten palvelut)	Degerbynkatu 21 07900 Loviisa	annlouise.bjorkas(at)loviisa.fi
Miehikkälä-Virolahti	Marjut Chydenius/ Vastaava sosiaalisihiteeri	Keskustie 6 49700 Miehkälä	marjut.chydenius(at)miehkälä 044-3835085
Porvoon kaupunki/ Sosi- aali- ja perhepalvelut	Kristina Huopalainen/ Porvoon Turvakodin ja Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystyksen esimies	Nördenskiöldin- katu 18 06100 Porvoon	kristina.huopalainen(at)porvoo.fi 040-7784498
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä/ Peruspä- velukeskus Aava	Janna Valonvuori/ Kouluku- raattori	litin kunnanvirasto PL 32 47401 Kausala	janna.valonvuori(at)phsotey.fi 040-5204181
Riihimäen kaupunki/ Pe- rusturvakeskus	Mari Kaltemaa-Uurtamo/ Sosi- aalityöntekijä	Kulmakuja 1 11100 Riihimäki	mari.kaltemaa-uurtamo(at)riihi- maki.fi 045-6311257
Ruokolahti/ Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin perhe- ja sosiaalipalvelut	Sirpa Riitta Kautonen/ Sosiaa- lityöntekijä	Virastotie 3B 56100 Ruokolahti	sirpa-riitta.kautonen(at)eksote.fi 040-1988844
Sipoo/ lastensuojelu	Katarina Alhovuori/ Johtava sosiaalityöntekijä	Iso Kylätie 20 04130 Sipoo	katarina.alhovuori(at)sipoo.fi 09-23536540
Suomenniemen kunta/ Kunnan perusturvatoimi	Riitta Kiljunen/ Sosiaalisihiteeri	Kirkonkyläntie 14 52830 Suomenniemi	riitta.kiljunen(at)suomenniemi.fi 040-5344785
Vantaa/ Sosiaali- ja ter- veyspalvelut/ perhepalvelut	Jaana Vilpas/ Palvelupäällikkö	Peltolantie 2 B 01300 Vantaa	jaana.vilpas(at)vantaa.fi 040-5545598

Taulukko 7. Vastuuhenkilön tehtävät lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn työryhmissä

Kunnan tai yhteistoiminta- alueen nimi	Vastuuhenkilön tehtävät
Espoo	Vastuuryhmän sihteeri, yhteyshenkilö kaupungin sisäisesti sekä ulospäin, val- mistelu- ja toimeenpanotehtäviä vastuuryhmän toimeksiannosta (esim. koko- ukset, koulutustilaisuudet ja tapahtumat, viestintä, aineiston keruu, työryhmien koordinointi jne.)
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri	Yhteyshenkilö.
Forssan seutukunta perhe- väkivaltatyöryhmä	Tiedottaa omaan kuntaan sovituista asioista.
Hangon kaupunki	Yhteistyö eri hallintokuntien kanssa, koulutukset, ohjausryhmät.
Hattulan kunta	Osallistua seudullisen toimintamallin ja toimintaohjelman laatimiseen, siihen liittyvien toimeksiantojen toimeenpano, tiedottaminen.
Hausjärvi	Sosiaalityön vastaava.
Helsinki	Lähisuhdeväkivallan ehkäisemistyöryhmän puheenjohtaja.
Humpkala	Osallistuu seudulliseen yhteistyöryhmään ja tuo siltä kuntaan tiedot.
Hyvinkää	Vastaanottaa postia ja viedä tietoa eteenpäin.
Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala	Työryhmän koordinointi ja osallistuminen asiakastyöhön.

Järvenpää	Toteuttaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Järvenpään kaupungin turvallisuussuunnitelmaan 2011–2012 sisältyvät lähi- ja parisuhdeväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja hoitamiseen liittyvät toimenpide-ehdotukset. Laatia Järvenpään lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma toimenpide-ehdotusten pohjalta. Toimia yhteistyössä Kuuma-kuntien kanssa lähi- ja parisuhdeväkivallan ehkäisyyn liittyvissä asioissa.
Kerava	Koordinoida ja antaa asiantuntija-apua tarvittaessa.
Kotka	Vetää lähisuhde- ja perheväkivaltatyöryhmää, joka on järjestänyt koulutustilaisuuksia ja tekee parhaillaan toimintasuunnitelmaa.
Kouvola	Tehtäviä ei ole määritelty. Kyseessä on lähinnä yhdyshenkilönä toimiminen.
Lahti	Lastensuojelu.
Miehikkälä-Virolahti isäntäkuntasopimus	Yhdyshenkilö.
Porvoon kaupunki	Porvoon pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän puheenjohtaja.
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijä Aava	Osallistua seudulliseen kehittämistyöhön ja koordinoida toimintaa Aavan kunnissa.
Päijät-Hämeen läntinen perusturvapiiri Oiva-liikelaitos	Jäsen maakunnallisessa turvallisuusverkostossa. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinointi ppk Oivassa ja läntisessä perusturvapiirissä yhdessä työryhmän kanssa.
Riihimäen kaupunki	Koordinoida seutukunnan lähisuhdeväkivaltatyötä, toimia työryhmän puheenjohtajana+ poliisilaitoksen sosiaalityö.
Sipoo	Lähi- ja parisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmän puheenjohtajana toimiminen.
Vantaa	Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän puheenjohtaja.

5. Kunnassa tai yhteistoiminta-alueella laaditut lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmat tai ohjelmat

Kuntia tai yhteistoiminta-alueita pyydettiin kertomaan onko kunnassa laadittu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma, onko se valmisteilla ja milloin se on päivitetty. Kuntien osalta tilannetta selvennetään taulukossa 6.

Espoossa, Hangossa, Hausjärvellä, Humppilassa, Helsingissä, Hyvinkäällä, Porvoossa, Riihimäellä, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden alueella Ruokolahdella sekä Sipoossa, Vantaalla ja Ypäjällä on laadittu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma. Hattulassa, Hämeenlinnassa, Järvenpäässä, Kotkassa, Lahdessa, Päijät-Hämeen Peruspalvelukeskus Oivan ja Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä Aavan alueella toimintasuunnitelma tai ohjelma on valmisteilla. Haminassa, Keravalla, Kouvolassa, Pyhtäällä, Suomenniemellä, Loviisan ja Lapinjärven sekä Miehikkälä-Virolahti yhteistoiminta-alueella ei ole tällä hetkellä toimintasuunnitelmaa tai ohjelmaa.

Taulukko 8. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma

Kunta	Kyllä	Valmisteilla	Ei	Päivitetty, milloin
Espoo	x			
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden alue	x			
Hamina			x	
Hanko	x			
Hausjärvi	x			
Hattula		x		
Humppila	x			
Helsinki	x			2008
Hyvinkää	x			kevät 2011
Hämeenlinna		x		
Järvenpää		x		
Kerava			x	
Kotka		x		
Kouvola			x	
Lahti		x		
Loviisa ja Lapinjärvi			x	
Miehikkälä-Virolahti			x	
Porvoo	x			
Pyhtää			x	
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä Aava		x		
Päijät-Hämeen Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitos		x		
Riihimäki	x			
Sipoo	x			2010
Suomenniemi			x	
Vantaa	x			
Ypäjä	x			
Yhteensä	12	7	7	

6. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman liittäminen kunnan, yhteistoiminta-alueen tai seutukunnan muihin ohjelmiin tai suunnitelmiin

Kuntia pyydettiin selvittämään onko lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma liitetty osaksi kunnan tai yhteistoiminta-alueen tai seutukunnan lastensuojelusuunnitelmaa, hyvinvointistrategiaa, paikallista turvallisuussuunnitelmaa ja sisältyykö muuhun ohjelmaan tai suunnitelmaan.

Espoossa, Lahdessa ja Loviisassa lähisuhde- ja perheväkivallan toimintasuunnitelma on liitetty lastensuojelusuunnitelmaan, hyvinvointistrategiaan ja paikalliseen turvallisuussuunnitelmaan.

Hangossa, Hausjärvellä, Helsingissä, Kotkassa, Riihimäellä, Vantaalla ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden alueella lähisuhde- ja perheväkivallan toimintasuunnitelma on liitetty paikalliseen turvallisuussuunnitelmaan.

Humppilassa lähisuhde- ja perheväkivallan toimintasuunnitelma on liitetty hyvinvointi- ja turvallisuusstrategiaan. Hyvinkäällä osaksi paikallista turvallisuussuunnitelmaa ja 24 turvallista tuntia -suunnitelmaan. Hämeenlinnassa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suunnitelma kuuluu osaksi lastensuojelusuunnitelmaa ja paikallista turvallisuussuunnitelmaa, mutta tarkoituksena on kytkeä se osaksi valmisteilla olevaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaan. Porvoossa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma on liitetty lastensuojelusuunnitelmaan ja paikalliseen turvallisuussuunnitelmaan ja lasten ja nuorten hyvinvointi selontekoon Porvoossa.

Useissa kunnissa tai yhteistoiminta-alueilla lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma oli liitetty osaksi kunnan lastensuojelusuunnitelmaa ja paikallista turvallisuussuunnitelmaa. 12 kunnista tai yhteistoiminta-alueista lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma oli liitetty kunnassa toimivaan muuhun ohjelmaan tai suunnitelmaan. Seitsemässä kunnassa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy on sisällytetty muun työryhmän sisälle. Lähisuhde- tai perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmaa ei ole liitetty mihinkään kunnan suunnitelmaan Haminassa, Hattulassa, Keravalla, Kouvolassa, Päijät-Hämeen Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitoksen alueella, Suomenniemellä ja Ypäjällä.

7. Pohdinta

Aluehallintovirastot toteuttivat lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn seurantakyselyn kuntien tai yhteistoiminta-alueiden tämän hetkisestä tilanteesta huhtikuussa 2011. Määräajan jälkeen lähetettiin vielä sähköpostitse kahdesti uusintakysely niiden kuntien osalta jotka eivät olleet vastanneet. Sosiaali- ja terveysministeriö laati yhteistyössä Suomen kuntaliiton, lääninhallitusten ja kuntien edustajien kanssa vuonna 2008 lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suositukset ”Tunnista, turvaa ja toimi” sosiaali- ja terveys-toimelle paikallisen ja alueellisen toiminnan ohjaamiseen ja johtamiseen (STM:n julkaisuja 2008:9).

Kyselyn pohjalta arvioidaan näiden suositusten toteutumista valtakunnallisesti vuonna 2012 osana peruspalvelujen arviointia. Lisäksi kerättiin tietoa kuntien väkivallan ehkäisyn yhdyshenkilöistä ja moniammatillisista työryhmistä jäsentietoineen. Aluehallintovirasto kehoitti niitä kuntia tai yhteistoiminta-alueita joissa ei ole tällä hetkellä lähisuhde- ja perheväkivallan yhdyshenkilöä eikä väkivallan ehkäisyä ole sisällytetty moniammatillisten työryhmien toimenkuvaan nimeämään yhdyshenkilön ja työryhmän.

Vastauksista on nähtävissä, että tarve yhdyshenkilöiden yhtenäiselle toimenkuvalla on olemassa. Tämän toivoisi vaikuttavan myös siihen, että budjettiin varattaisiin vuosittain määräraha yhdyshenkilön toiminnan mahdollistamiseksi.

Kyselyn perusteella Etelä-Suomen alueella lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn liittyvä työskentely toimii joissakin kunnissa ja yhteistoiminta-alueilla hyvin ja työryhmät ovat moniammatillisia. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmat tai ohjelmat on liitetty osaksi muita suunnitelmia tai ohjelmia. Osassa kunnista lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy on aikaisempiin vuosiin verrattuna pysähtynyt tai loppunut kokonaan. Tämä näkyy siinä että lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyä ei ole huomioitu osana muita kunnan suunnitelmia ja ohjelmia, eikä vastuuhenkilöitä ole nimetty. Kyselyn avulla kunnat toivottavasti aktivoituvat toimimaan ja ymmärtämään lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn merkityksen osana kuntalaisten hyvinvointia ja syrjäytymisen ehkäisyä ja turvallisuuden lisäämistä.

Lähteet

Kenelle lyönnit kuuluvat? Kuntaopas pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöhön. Oppaita 2005:7, Helsinki 2005.

Kuntien valmiudet ehkäistä perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa. Etelä-Suomen läänin kunnille osoitettu palvelukysely 2006. Etelä-Suomen lääninhallituksen julkaisuja 115/2007.

Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2010:5.

Päätöksellä väkivaltaa vastaan. Etelä-Suomen läänin Lähisuhteissa ja perheissä tapahtuvan väkivallan ehkäisy 2004–2007-hankkeen loppuraportti. Etelä-Suomen lääninhallituksen julkaisuja STO 6/2007.

Tunnista, turvaa ja toimi. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suositukset. Sosiaali- ja terveystoimelle paikallisen ja alueellisen toiminnan ohjaamiseen ja johtamiseen. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2008:9. Yliopistopaino. Helsinki.

Yhdessä onnistumme vähentämään väkivaltaa. Etelä-Suomen läänin alueen Lähisuhteissa ja perheissä tapahtuvan väkivallan ehkäiseminen 2004–2007-hankkeen toimintaohjelma. Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosaston julkaisuja 4/2005.

Liite: Kyselylomake

Kuntaseurantakysely lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy

1. Taustatiedot

Kunta/yhteistoiminta-alue	
Vastaajan nimi	
Vastaajan taustaorganisaatio	
Vastaajan ammatti	
Osoite	
Puhelin	
Sähköposti	

2. Onko kunnassanne/yhteistoiminta-alueellanne asetettu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn koordinaatio- tai yhteistyöryhmä?

1	Kyllä
2	Ei
3	Toimii muun työryhmän sisällä, minkä _____ ?

Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kunnat (nimeä kunnat)?

--

3. Mitkä tahot ovat edustettuina työryhmässä, jonka tehtäviin kuuluu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy?

1	Lastensuojelu
2	sosiaalityö
3	perusterveydenhuolto
4	erikoissairaanhoido
5	koulutoimi
6	päivähoito
7	vanhustenhoito
8	poliisi
9	syyttäjä
10	seurakunnat
11	järjestöt, mitkä _____ ?
12	joku muu, mikä _____ ?

4. Onko kunnan talousarviossa varattuna määräraha lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn to-teuttamiseen

1	kyllä _____ €
2	ei

5. Kunnassanne/yhteistoiminta-alueellanne on ollut nimettyä vastuuhenkilö lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn, toimiiko hän edelleen?

1	kyllä
2	ei

Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot

Nimi	
Ammatti	
Kunnan tai yhteistoiminta-alueen nimi	
Taustaorganisaatio	
Osoite	
Puhelin	
Sähköposti	
Vastuuhenkilön tehtävät	

6. Onko kunnassanne/yhteistoiminta-alueellanne laadittu lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma?

1	kyllä
2	valmisteilla
3	ei
4	päivitetty, milloin_____?

7. Onko lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma tai ohjelma liitetty osaksi kunnan tai yhteistoiminta-alueen tai seutukunnan

a)	lastensuojelusuunnitelmaan
1	Kyllä
2	Ei
b)	hyvinvointistrategiaan
1	Kyllä
2	Ei
c)	paikallista turvallisuussuunnitelmaa
1	Kyllä
2	Ei
d)	sisältyykö, muuhun ohjelmaan tai suunnitelmaan?
1	Kyllä, mihin_____
2	Ei

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
13100 Hämeenlinna
puh. 020 636 1040
www.avi.fi/etela

Regionförvaltningsverket i Södra Finland
Huvudverksamhetsstället i Tavastehus
Birger Jaarlin katu 15
13100 Tavastehus
tel 020 636 1040
www.rfv.fi/sodra

ISSN 1798-8314 (PDF)
ISBN 978-952-5890-21-1 (PDF)